

Obligaties: Risicovoller dan u wellicht denkt

De meeste mensen zullen het wel met mij eens zijn dat in ieder geval op korte termijn aandelen best risicovol kunnen zijn. Waar je echter weinig over hoort en leest, zijn obligaties. In mijn ogen zijn obligaties, en dan vooral staatsobligaties, op dit moment ook behoorlijk risicovol. Wellicht vindt u dat merkwaardig omdat de meeste mensen obligaties juist als defensief zien.

Wat is risicovol?

In de financiële wereld wordt risico gemeten aan de hand van hoe beweeglijk een aandeel of obligatie is. Hoe beweeglijker een aandeel, hoe risicovoller de belegging. Het komt tegenwoordig vaak voor dat een aandeel de ene dag met procenten daalt en de volgende dag weer met procenten herstelt. Zeer beweeglijk en dus risicovol. Een staatsobligatie beweegt op dag basis slechts een paar basispunten. Een stuk minder risicovol dus.

Je zou risico echter ook anders kunnen omschrijven. Wat is de kans dat ik een **groot** verlies lijd op mijn belegging. Gevoelsmatig zal dit ook beter overeenkomen met hoe de gemiddelde belegger naar zijn of haar beleggingen kijkt. Om maar met de deur in huis te vallen, de kans dat een veilige obligatie een zeer groot verlies oplevert, is zeer klein. Dus wederom zou je zeggen dat obligaties zeer veilig zijn.

Maar laat ik “veiligheid / risico” nog eens anders omschrijven. Hoe groot is de kans dat mijn belegging een **klein** verlies oplevert. Als dit de definitie van risico is, dan zijn obligaties bijzonder risicovol. Hieronder zal ik dit proberen uit te leggen.

Voorbeeld

Een obligatie van de Nederlandse overheid die in juli 2020 afloopt, geeft u als bezitter van deze obligatie elk jaar 3,5 % rente. Gedurende de looptijd ontvangt u in totaal 16,6 % aan rente. Op het eerste gezicht niet echt risicovol. Echter, een obligatie wordt altijd op 100 afgelost. Deze obligatie heeft nu een koers van 116,5. In koers gaat u dus 16,5 % verliezen. Per saldo gaat u de komende jaren in totaal slechts 0,1 % verdienen. En dat is niet per jaar, maar gedurende de komende jaren. Een schrikbarend laag percentage. Maar ik geef toe, hoewel dit een verschrikkelijk laag rendement is, is dit nog geen verlies. Dit verlies kan wel optreden als de komende jaren de rente gaat stijgen. De koers van een obligatie gaat dan omlaag. Tussentijds kunt u dus best een verlies realiseren op deze obligatie. De rente hoeft maar een beetje te stijgen en u heeft al een verlies op deze obligatie als u nu zou instappen. Maar oké, als u de obligatie tot einde looptijd vasthoudt, dan behaalt u nog een klein winstje van 0,1 %.

Kosten

Als we echter rekening houden met alle kosten, dan wordt het een ander verhaal. Ten eerste moet u transactiekosten maken om bovenstaande obligatie te kopen. Zelfs als deze laag zijn, dan zult u waarschijnlijk niet veel rendement overhouden. De meeste mensen beleggen echter niet of nauwelijks rechtstreeks in obligaties, maar kopen fondsen en/of trackers die deze obligaties kopen. Een gemiddeld obligatie beleggingsfonds kost toch al gauw 0,5 % per jaar en een tracker 0,3 % per jaar. Je zit nu al op een verlies. Daar komt nog eens bij dat veel mensen niet zelf beleggen, maar via hun vermogensbeheerder/ adviseur / pensioenfonds. Ook nu worden er weer kosten berekend die het rendement verder omlaag brengen. En tot slot betaalt u op dit moment nog 1,2 % aan vermogensrendementsheffing. Al met al zult u met bovenstaande obligatie dus gegarandeerd een verlies lijden. En dan neger ik de inflatie nog. Met andere woorden: de kans op een klein verlies is 100 %, dus bijzonder risicovol.

Bedrijfsobligaties iets beter

Nu zijn er vrij veel beleggers die staatsobligaties links laten liggen en in een relatief veilige bedrijfsobligaties beleggen. Als we kijken naar de meest verhandelde veilige bedrijfsobligaties dan leveren deze obligaties (rente plus koersverlies) gemiddeld een jaarrendement op van 1,4 % (Markit Iboxx euro corporates Index). Goed zoeken naar degelijke fondsen zou u op een rendement kunnen uitbrengen van 2 a 2,5 % per jaar. En hoewel de obligaties een demper zijn in een beleggingsportefeuille, leveren dus zelfs bedrijfsobligaties na kosten niet veel meer op dan een spaarrekening.

Maar veel mensen die in obligaties beleggen, hebben geen zin om dan maar in aandelen te beleggen (of doen dat al voldoende) en hebben ook geen zin om veel verschillende spaarrekeningen te openen die ook niet meer opleveren dan bedrijfsobligaties. In mijn volgende column zal ik in gaan op de vraag of er alternatieven zijn voor een spaarrekening en/of obligaties.

drs Richard de Jong RBA is directeur vermogensbeheer bij en mede eigenaar van Van Lieshout & Partners N.V. Meer informatie kunt u vinden op www.lieshout-partners.nl. De informatie in dit artikel is niet bedoeld als professioneel beleggingsadvies, of als aanbeveling tot het doen van bepaalde beleggingen.